

DE PRIJS VAN EEN GROEN EUROPA

Strand bij IJmuiden, met op de achtergrond Tata Steel (2019) © *Berlinda van Dam / Hollandse Hoogte*

22 JUN 2021 · ⌚ 12 MIN

Zware industrie houdt vast aan gratis uitstootrechten, ook bij CO₂-grensheffing

HANS WETZELS

6 CONNECTIES ▾

52 BIJDRAGEN

Binnen de EU is eerder afgesproken dat de zware industrie tijdelijk gratis emissierechten krijgt, om het niet af te leggen tegen de concurrentie elders. In Europa moet de industrie immers vaak aan strengere eisen voldoen. Maar nu is de Europese Commissie van plan om buitenlandse producten met een hoge CO₂-voetafdruk te belasten; dan kunnen ook de gratis uitstootrechten vervallen. De industrie verzet zich: ook de grootste uitstoter van Nederland, Tata Steel.

Om de uitstoot van de zware industrie reguleren en uiteindelijk te verminderen, werd in 2005 het Emissiehandelssysteem (ETS) van kracht. De Europese Commissie geeft elk jaar een vastgestelde hoeveelheid uitstootcertificaten uit, die de koper het recht geven een ton CO2 uit te stoten.

LEES VERDER

's Morgens 9 maart 2021 klappen de leden van het Europees Parlement hun laptops open voor een reeks stemmingen. Ze moeten die week besluiten nemen over een lange lijst onderwerpen, variërend van de toelating van genetisch gemodificeerde katoen en het investeringsprogramma InvestEU, tot de mensenrechtensituatie in Cambodja en nieuwe visserijregels.

En er staat een belangrijke beslissing over het beperken van klimaatverandering op de agenda: het parlement wil een positie innemen over een *carbon border adjustment mechanism* dat de Europese Commissie (EC) voorstelt. Europese bedrijven krijgen immers te maken met steeds strengere uitstooteisen en milieumaatregelen, terwijl hun concurrenten elders daar geen last van hebben; daarom wil de EC belasting gaan heffen op geïmporteerde producten met een hoge CO2-voetafdruk.

Dat heeft een voorgeschiedenis: sinds de invoering van het Emissiehandelssysteem (*Emissions Trading System* – ETS) in 2005 moeten Europese bedrijven betalen om CO2 te mogen uitstoten. Om te voorkomen dat de zware industrie door zulke kosten de concurrentiestrijd op de wereldmarkt verliest, krijgen veel topvervuilers sindsdien hun uitstootrechten zonder dat ze ervoor hoeven betalen. Met de invoering van een grensheffing worden geïmporteerde, CO2-rijke producten voortaan belast en zouden die gratis rechten komen te vervallen.

**Zonder CO2-grensheffing komt het welslagen van de Green Deal
in gevaar**

De zware industrie is niet van plan om die kosteloze uitstootrechten zonder slag of stoot op te geven. Daags voor de stemming ontvangt een grote groep parlementsleden dan ook een lobbybrief. Daarin waarschuwen vertegenwoordigers van een aantal grote Europese industrieën dat ‘de unilaterale klimaatambitie’ van de EU kan leiden tot het verdwijnen van bedrijvigheid en dus van werkgelegenheid. De brief (die Follow the Money kon inzien) is ondertekend door vertegenwoordigers van de staalindustrie, aluminiumproducenten, de petrochemie, de chemische sector, kunstmestfabrikanten en de cementindustrie. Concreet willen de lobbyisten de passages uit de resolutie schrappen die de gratis uitstootrechten zouden afschaffen.

Uiteindelijk worden de aanpassingen met een nipte meerderheid aangenomen: 340 stemmen voor en 330 tegen. Een gotspe, noemt hoogleraar duurzame economie Rick van der Ploeg de gang van zaken: ‘Die bedrijven zijn jarenlang gematst door de politiek omdat ze kosteloos mochten uitstoten. Dat ze nu gewoon doorgaan met de lobby daarvoor, is niets anders dan een ordinair pleidooi voor staatssteun.’

Afhankelijk van steenkool

Het idee voor een CO₂-belasting aan de Europese buitengrens is niet nieuw. In 2007 werd die voor het eerst geopperd door de Franse president Jacques Chirac en daarna in Brussel op tafel gelegd door opeenvolgende Franse regeringen. Het voorstel stuitte steeds op stevig verzet van andere EU-lidstaten en de Europese Commissie zelf. Maar de Green Deal, het stappenplan waarmee de Europese Commissie de EU in 2050 klimaatneutraal hoopt te krijgen, heeft het idee nu in een stroomversnelling gebracht.

Voorlopig is die Green Deal niet veel meer dan een routekaart vol groene beloftes, reductiedoelstellingen en plannen om minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen. Wat wel duidelijk is volgens analisten van de invloedrijke Brusselse denktank Bruegel: zonder een *carbon border adjustment mechanism* (CBAM) komt het welslagen van de hele Green Deal in gevaar. Met dat CBAM wil de Commissie de markten van de grootste vervuilers in de EU beschermen: staal, aluminium, cement, kunstmest, olieraffinage en de chemische sector. In dat rijtje is volgens het Internationaal Energieagentschap de ijzer- en staalproductie de sector die het meeste uitstoot produceert: 75 procent van alle energie die nodig is om staal te maken, komt uit steenkool.

Nieuwe internationale concurrentie

In Europa staat die staalindustrie al jaren onder grote druk. Volgens een analyse van consultancybureau McKinsey is na de economische crisis van 2008 de wereldwijde vraag naar staal ingestort. In de tien jaar daarna nam de Chinese staalsector bovendien een grote vlucht, mede dankzij de door de staat aangewakkerde binnenlandse bouwwoede.

“Wij hebben geen enkel probleem met de Green Deal als zodanig”

Volgens brancheorganisatie EUROFER komt tegenwoordig nog maar 8,5 procent van alle staal uit Europa. China heeft inmiddels 55 procent van de mondiale staalmarkt in handen: in 1995 was dat nog maar 13 procent. In zulke omstandigheden is het onverstandig van Europese staalbedrijven te verlangen dat ze gaan betalen voor hun CO₂-uitstoot, waarschuwt Carl van der Horst, de directeur Europese Zaken van staalgigant Tata Steel in IJmuiden. Tegen Follow the Money zegt hij: ‘Wij hebben geen enkel probleem met de Green Deal als zodanig. Maar het proces waarmee wij ijzererts smelten kun je nu eenmaal niet makkelijk elektrificeren. Op termijn zou je daarvoor waterstof kunnen gebruiken. Maar totdat die technologie voldoende ontwikkeld is blijven wij afhankelijk van steenkool.’

De grootste uitstoter van CO₂ in Nederland

Sinds de oprichting van Koninklijke Nederlandsche Hoogovens in 1918 wordt er staal geproduceerd in de duinen bij IJmuiden. De IJmond, gelegen tussen de zee en het Noordzeekanaal, is een ideale plek om zeeschepen met grondstoffen te laten aanmeren en via de binnenvaart verder te sturen naar de Amsterdamse haven en de Duitse industriegebieden.

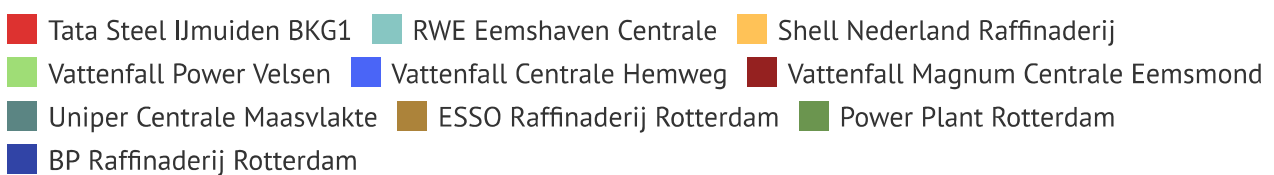
Na een reeks privatiseringen, fusies en overnames is het voormalige staatsbedrijf sinds 2007 in handen van het Indiase conglomeraat Tata Steel. Hoge bergen steenkool en ijzererts liggen opgestapeld langs het kanaal. Jaarlijks lossen meer dan driehonderd bulkschepen uit de hele wereld hun ijzererts en kolen in het havencomplex van Tata Steel.

Het fabrieksterrein is vijftienhonderd voetbalvelden groot. Lange transportbanden en honderd kilometer spoorlijn verbinden de cokesfabrieken, smeltinstallaties en staalwalserijen met elkaar. In de honderdtwintig meter hoge ovens wordt ijzererts met behulp van steenkool verhit tot extreem hoge temperaturen, zodat het smelt. Met keramiek beklede treinwagons vervoeren het gloeiend hete spul vervolgens naar een

walserij waar het wordt uitgerold tot exact de juiste dikte om er auto's, landbouwvoertuigen, wasmachines of bouwmaterialen van te maken.

Vierentwintig uur per dag braken de schoorstenen grote hoeveelheden CO₂ (en fijnstof) de atmosfeer in. De fabriek in IJmuiden – die binnen de mondiale staalsector verhoudingsgewijs schoon is – was met een uitstoot van ruim 6,2 megaton CO₂ in 2019 ⁺ de grootste vervuiler van Nederland. Tata Steel stoot meer uit dan de Groningse kolencentrale van de Duitse energiereus RWE en Shells olieraffinaderij in Pernis.

Grootste uitstoters in Nederland, in megaton CO₂ (2019)

Gemaakt met LocalFocus

Bron: [Wise Nederla](#)

Gratis uitstoot

De staalproductie speelt vanaf het prille begin van het Europese integratieproces een belangrijke rol. In 1951 tekenden zes landen (België, Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland) het vijftig jaar geldende oprichtingsverdrag voor de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS). Daarmee wilden ze de zware industrie die tijdens de Tweede Wereldoorlog nog gigantische hoeveelheden wapens hadden geproduceerd, onder supranationaal toezicht plaatsen, het onderlinge vertrouwen versterken en voor werkgelegenheid zorgen.

Maar de tijden zijn veranderd. Klimaatverandering en milieuvervuiling zijn inmiddels mondiale hoofdpijndossiers, de concurrentie op de wereldmarkt is toegenomen, de EGKS veranderde in de EU en de Europese samenwerking zelf is aanzienlijk omvangrijker en complexer geworden. Pas in 2002, toen het EGKS-verdrag afliep, zijn de regels omtrent kolen en staal op een lijn gebracht met de overige EU-beleidsterreinen. Drie jaar later, in 2005, werd het Emissiehandelssysteem (ETS) van kracht. Dat moest de uitstoot van de zware industrie reguleren en uiteindelijk verminderen.

Binnen het ETS geeft de Europese Commissie elk jaar een op voorhand vastgestelde hoeveelheid uitstootcertificaten uit. Die verlenen de koper het recht om een ton CO₂ uit te stoten. De certificaten worden geveild: zo hoeft er geen maximumprijs te worden vastgesteld en bepaalt de markt hoeveel een bedrijf betaalt voor zijn uitstoot. Wel brengt de Commissie het aantal beschikbare certificaten in fases terug. Zo zou de prijs voor CO₂ langzaamaan moeten stijgen, om vervuilers aan te sporen in schonere technieken te investeren.

DOSSIER

De prijs van een groen Europa

De komende jaren investeert de EU honderden miljarden in verduurzaming. In dit dossier leggen we de belangen bloot.

INSCHRIJVEN

In de praktijk heeft het ETS helaas weinig effect gesorteerd. De economische recessie, in combinatie met een veel te ruim berekende hoeveelheid uitstootcertificaten, leidde tot overaanbod en een extreem lage CO₂-prijs. Zo bleef vervuilen jarenlang voordeliger dan investeren in duurzame techniek.

Topvervuilers als Tata Steel of Shell hebben bovendien nooit hoeven betalen voor hun emissies. Uit angst dat de Europese industrie weggevaagd zou worden door bedrijven uit landen waar geen uitstootrechten gekocht hoeven te worden, is bij invoering van het ETS besloten dat zware vervuilers hun CO₂-certificaten tijdelijk gratis zouden ontvangen.

‘Over de hele wereld gebruikt de industrie steenkool om staal te maken,’ zo verdedigt Van der Horst die maatregel tegenover Follow the Money. ‘Het grote verschil is dat Tata Steel dat in Nederland vele malen efficiënter en schoner doet dan in China gebeurt. Wij moeten investeren in schonere productie en rekening houden met milieuregels. Daardoor zitten wij met hogere kosten. Ter compensatie ontvangt Tata Steel gratis uitstootrechten. Zonder

het staal dat wij produceren kun je bovendien ook de windmolens, treinen, batterijen en zonnepanelen die voor de Green Deal nodig zijn, niet produceren. Kortom, als die gratis rechten wegvallen hebben we hier in IJmuiden een groot probleem.’

Hebberigheid

Tot voor kort zou intrekking van de gratis uitstootrechten relatief geen groot probleem zijn: de CO₂-prijs lag in Europa jarenlang structureel onder de 10 euro – met als dieptepunt 2017, toen een ton uitstoot 4,64 euro kostte. Maar sinds twee jaar zit de CO₂-prijs in de lift. In 2020 was de gemiddelde prijs 24,61 euro, en op 14 mei 2021 noteerde het Londense onderzoeksbureau Ember de recordprijs van 56,65 euro.

RICK VAN DER PLOEG, HOOGLERAAR DUURZAAMHEID

”Bedrijven in andere sectoren betalen wél netjes voor hun uitstoot”

Dat de staalindustrie nu zwaar geschut inzet om te voorkomen dat zij moet betalen voor haar CO₂-certificaten, verbaast hoogleraar en voormalig Tweede Kamerlid Rick van der Ploeg dan ook niets. Maar, zo stelt hij: ‘De huidige lobby tegen afschaffing is gewoon hebberigheid van de industrie. Want het Europees Parlement is wel degelijk bereid na te denken over alweer een transitieperiode waarin het recht op gratis uitstoot geleidelijk wordt afgebouwd. Alleen moet dat, om de klimaatcrisis effectief aan te pakken, sneller dan de industrie wil. Dat ze nu opeens moord en brand schreeuwen, wijst vooral op onwil om zich aan te passen aan de veranderende omstandigheden. Bedrijven in andere sectoren betalen immers wél netjes voor hun uitstoot.’

De verstrekking van gratis CO₂-certificaten was bovendien nooit bedoeld als een permanente maatregel, maar om bedrijven tijd te gunnen om te vergroenen. Dat de Commissie nu voorstelt om die vrije uitgiftes af te schaffen en te vervangen door een CO₂-grensbelasting, kan volgens Van der Ploeg dan ook voor niemand een verrassing zijn. ‘Ik begrijp best dat banenverlies in IJmuiden een reëel risico is. Maar om CO₂-uitstoot snel terug te dringen, is het beprijsen ervan echt het meest effectieve instrument dat we

hebben. De Commissie helpt de zware industrie al veel met die grensbelasting. Het domste wat de Commissie nu kan doen, is nalaten om de prijsprikkel te introduceren die innovatie in duurzaamheid écht stimuleert.’

Resolutie aangepast

Toen de Europese Commissie vroeg in 2020 een eerste voorstel lanceerde voor een *carbon border adjustment mechanism*, liet de staalsector zich in de publieksconsultatie niet onbetuigd. Via allerlei brancheorganisaties en lobbygroepen werd betoogd dat ‘gratis uitstootrechten behouden moeten blijven’ (AEGIS Europe) en nieuwe maatregelen het huidige ETS niet mogen ‘ondermijnen’ (European Aluminium). Wereldmarktleider ArcelorMittal dreigde in een 23 pagina’s tellend positiepaper dat het wegvallen van gratis emissierechten ‘de financiële draagkracht om te investeren’ zou ondermijnen en brancheorganisatie EUROFER benadrukte dat de nieuwe grensbelasting ‘geen alternatief’ mocht worden voor de gratis CO₂-rechten.

De brief die de zware industrie in maart 2021 aan het Europees Parlement stuurde, vond direct gehoor

In het vaak complexe web van Europese besluitvorming moeten, naast de Commissie, ook het Europees Parlement en de lidstaten (via de Raad van de EU) een positie innemen om van een voorstel een wet te maken. Zo’n parlementaire resolutie begint met het opstellen van een initiatiefrapport door een van de vele thematische beleidscomités. Daarna kunnen de parlementariërs amendementen indienen, aan de tekst schaven of passages proberen te verwijderen. Dat is voor belanghebbende bedrijven, lobbygroepen of maatschappelijke organisaties het moment om invloed uit te oefenen.

Leden van het Europees Parlement worden rond zo’n stemprocedure dan ook bestookt met brieven, e-mails, voorstellen en ideeën. Vaak gebeurt daar niet zoveel mee. Maar de brief die de zware industrie in maart 2021 stuurde, vond direct gehoor. Nog dezelfde dag diende de christendemocratische Europese Volkspartij (EVP; Nederlandse leden: het CDA en de ChristenUnie) een amendement in om de resolutietekst aan te passen. De suggesties van de industrielobby zijn daarin woordelijk overgenomen.

Bouwstenen

Toen het EVP-amendement een dag later met een nipte meerderheid werd aangenomen, was het oorspronkelijke voorstel om de nieuwe CO₂-grensbelasting te koppelen aan

‘parallel, gradueel, snel en uiteindelijk compleet’ uitfaseren van de gratis uitstootrechten plotseling verdwenen. Ook regeringspartij VVD stemde voor dit amendement. ‘Het optuigen van een heel nieuw systeem is gezien de effectiviteit van het ETS onnodig,’ verklaart Europarlementariër Caroline Nagtegaal namens de VVD-delegatie in een e-mail aan Follow the Money. ‘Ook zou het invoeren van zo’n nieuw systeem zorgen voor veel onduidelijkheid bij het bedrijfsleven. Dat willen we graag voorkomen.’

Naar verwachting komt de Europese Commissie op 14 juli met een definitief voorstel voor een *carbon border adjustment mechanism*. De resolutie van het Europees Parlement wordt daarbij volgens een EC-woordvoerder ‘ter overweging’ meegenomen.

De Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging in Brussel wil niets zeggen totdat de Commissie haar voorstel heeft gepubliceerd. ‘De Nederlandse regering is positief nieuwsgierig naar het voorstel. Een *carbon border adjustment mechanism* kan één van de bouwstenen zijn van de Green Deal,’ zegt een woordvoerder. ‘En het is van belang voor bedrijven die concurrentienadeel ervaren door de beprijzing van CO2. Maar voordat er een voorstel op tafel ligt, weten wij ook geen details. Al kan ik me voorstellen dat lobbyisten voor het bedrijfsleven op dit moment de deur platlopen bij de Europese Commissie, net als milieuorganisaties en andere belanghebbenden.’

Rechten verkocht voor extra winst

Volgens een in mei 2021 gepubliceerd onderzoek dat consultancybureau CE Delft uitvoerde voor klimaatwaakhond Carbon Market Watch, zit er nog een flinke adder onder het gras. De Delftse onderzoekers vergeleken gegevens uit het Europese emissieregister met de hoeveelheid gratis toegekende uitstootrechten per bedrijf. Zij constateerden dat daarmee tussen 2008 en 2019 miljarden euro winst gemaakt moet zijn: in twaalf van de vijftien onderzochte sectoren bleek de nettowinst te zijn gegroeid door de verkoop van gratis verkregen uitstootrechten.

Tussen 2008 en 2019 zagen veel sectoren hun nettowinst extra groeien door de verkoop van hun gratis uitstootrechten

Koploper in de Nederlandse lijst: Tata Steel, met ruim 663 miljoen extra winst . Ook andere bedrijven die via hun brancheorganisaties lobbyden tegen de afschaffing van gratis CO2-certificaten, hebben aan de handel daarin fors verdiend. Volgens CE Delft hield Shell meer dan 612 miljoen euro over aan de emissiehandel, het Limburgse chemiecluster

Chemelot zo'n 302 miljoen, Esso Nederland een kleine 225 miljoen en kunstmestgigant Yara 128 miljoen.

Extra winst uit verkoop gratis emissierechten, 2008-2019

■ Tata Steel IJmuiden ■ Shell Nederland ■ Chemelot Site Permit ■ Esso Nederland
■ DOW Benelux ■ BP Raffinaderij ■ Zeeland Raffinaderij ■ Yara Sluiskil
■ Kuwait Goreign Petroleum Explorations ■ Air Products Holding

Gemaakt met LocalFocus

Bron: [CE De](#)

‘Veel bedrijven hebben jarenlang veel ruimhartiger rechten ontvangen dan ze nodig hadden, en hebben die vervolgens wél doorberekend in de prijs van hun product,’ verklaart onderzoeker Sander de Bruyn van CE Delft. ‘Het gevolg is dat de Europese vervuilde industrie indirect is gesubsidieerd. Een CO2-grensbelasting invoeren betekent dat ze die gratis rechten eigenlijk niet meer nodig hebben. Want als bescherming tegen concurrentie uit landen die geen klimaatbeleid voeren, werkt belasting heffen aan de grens namelijk prima. De opbrengsten daarvan kun je dan weer gebruiken voor investeringssubsidies in duurzame techniek.’

Kunstmatig hoog

De Nederlandse tak van Tata Steel zegt werk te willen maken van verduurzaming. Ze moeten wel: de Indiase eigenaar wil van het Noord-Hollandse staalbedrijf af en omwonenden zijn de grafietregens en het fijnstof in de IJmond meer dan zat. Volgens onderzoek dat het RIVM uitvoerde in opdracht van de provincie Noord-Holland en een

aantal gemeenten, blijkt dat de luchtkwaliteit rondom het fabrieksterrein van Tata Steel slechter is dan in andere delen van Nederland. Inwoners vaker naar de huisarts met acute gezondheidsklachten als hoofdpijn, misselijkheid of benauwdheid.

In maart 2021 maakte het concern daarom afspraken met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Onder meer is overeengekomen dat Tata Steel zal investeren in technieken om CO2 af te vangen en ondergronds op te slaan: volgens Tata Steel de snelste manier om uitstoot terug te dringen. Wel stelt het bedrijf dat ‘investeringen en toename van operationele kosten’ niet ‘door de bestaande cashflow van EU-staalproducenten’ gedragen kunnen worden. Ook tegenover EZK benadrukt Tata Steel daarom het belang van gratis uitstootrechten om te kunnen verduurzamen.

In juni presenteerde Urgenda vervolgens een klimaatplan aan minister-president Mark Rutte. De klimaatorganisatie schetst daarin ook een scenario om Tata Steel binnen tien jaar volledig over te laten schakelen op schone waterstof, geproduceerd met op de Noordzee opgewekte windenergie. Vakbond FNV stelt in zijn eigen ontwikkelplan Groen Staal zelfs dat – met steun van regionale, nationale en Europese overheden – de staalproductie in IJmuiden binnen vijf jaar volledig verduurzaamd kan worden.

CONSULTANCYBUREAU CE DELFT

“Europa moet zich niet laten chanteren om gratis uitstootrechten te blijven verlenen”

‘Dat de huidige eigenaar Tata Steel te koop heeft gezet, maakt het niet eenvoudiger om een investeringsagenda te maken,’ waarschuwt de FNV, die bang is dat er negenduizend banen in IJmuiden op de tocht komen te staan. ‘De aanname is dat Tata Steel niet veel meer zal willen bijdragen; de benodigde middelen zullen elders vandaan moeten komen. Het “eigen” vermogen is de afgelopen jaren deels weggelooft naar andere onderdelen van het Tata Steel concern en afgeroomd door de eigenaars.’

Sander de Bruyn van CE Delft beaamt dat het belangrijk is in het oog te houden dat het Indiase moederbedrijf van Tata Steel op veel vlakken andere belangen heeft dan de

Nederlandse divisie. Juist daarom moeten Europese overheden staalbedrijven beschermen en helpen bij hun verduurzaming, vindt hij. Maar, zo besluit hij, ze moeten zich niet laten chanteren om gratis uitstootrechten te blijven verlenen:

‘Een concern als Tata Steel opereert en redeneert mondiaal. Daar moet de Europese politiek rekening mee houden. Je wilt voorkomen dat zo’n concern de afweging maakt om schone technologie enkel in nieuwe installaties buiten Europa toe te passen, terwijl ze binnen de EU zo lang mogelijk gratis blijven uitstoten. Op concernniveau is die afweging heel begrijpelijk. Maar de Europese politiek mag niet meer accepteren dat zulke bedrijven de EU gebruiken om hier hun winst kunstmatig hoog te houden door te profiteren van gratis uitstootrechten.’

Gerelateerde artikelen

[Omstreden fossiel-gigant adviseert over Europese biljoeneninvestering in groene economie](#)

[Duitse energiereus RWE probeert verliezen kolencentrale bij Nederlandse belastingbetaler neer te leggen](#)

[‘Wie gaat er van die Green Deal profiteren? Elon Musk of wij?’](#)

Deel dit artikel, je vrienden lezen het dan gratis

Auteur: **Hans Wetzels**

Cultuurwetenschapper en onderzoeksjournalist. Schrijft voor FTM over de European Green Deal.

Gevolgd door 798 leden

VOLG HANS WETZELS

52 BIJDRAGEN

Ik wil bijdragen met

- een vraag kennis of ervaring iets anders tip voor de redactie

GJ van Broekhoven 9

📅 Bewerkt 22 juni 2021 7:49

KENNIS OF ERVARING

OPTIES ▾

Interessant artikel.

Vanuit economisch en werkgelegenheidsoptiek begrijp ik het standpunt van bijvoorbeeld Hoogovens. Vanuit het milieuoogpunt begrijp ik ook dat er iets moet gebeuren.

Wat betreft de werkgelegenheid, begrijp ik dat het wat Hoogovens betreft, grote gevolgen hebben indien de productie bij IJmuiden te duur wordt. Bij Hoogovens werken 9.000 man, exclusief overige werkgelegenheid.

Wat betreft de massale uitstoot van CO2 kan het wellicht een optie zijn om de CO2 af te vangen er daarmee Vulcano te maken. Dit is methanol die met CO2 wordt gemaakt. Dit is denk ik een betere optie dan het ondergronds opslaan van afgevangen CO2. Hiermee is in elk geval het milieu gediend.

<https://ec.europa.eu/research-and-innovation/en/projects/success-stories/all/converting-co2-methanol-steel-production-power-marine-transport>

<https://www.ad.nl/nieuws/onderzoekers-zetten-per-abuis-co2-om-in-brandstof-ethanol~af1aac8c/>

Draag bij

Jan Sinke 10

OPTIES ▾

↳ [GJ van Broekhoven](#) 📅 22 juni 2021 7:52

Terechte opmerking. Het ondergronds opslaan is het uitstellen van het probleem.

Draag bij

Hans Boer

OPTIES ▾

↳ [GJ van Broekhoven](#) 📅 23 juni 3:35

Voorzover ik weet is omzetten van CO2 in methanol een zeer energie-intensief proces. Wat is dan je winst?

Draag bij

GJ van Broekhoven 9

OPTIES ▾

22 juni 2021 8:00

6 UITKLAPPEN

GJ van Broekhoven 9

22 juni 2021 6:51

KENNIS OF ERVARING

OPTIES ▾

Interessant artikel.

Draag bij

Jan Sinke 10

22 juni 2021 7:47

OPTIES ▾

Goed artikel. Het lijkt erop dat lobbyisten goed hun werk hebben gedaan; anders zou deze constructie niet te verkopen zijn aan de maatschappij.

Draag bij

Niek Jansen 9

Bewerkt 22 juni 2021 14:19

KENNIS OF ERVARING

OPTIES ▾

<https://corporateeurope.org/en/environment/2015/10/eu-emissions-trading-5-reasons-scrap-ets>

Dit is een van de artikelen waarin COE pleit voor een volledige afschaffing van het Emissions Trading System om redenen die nader uiteengezet worden.

Het komt er op neer dat het ETS niet meer is geweest als een verkapt subsidiesysteem voor de meest vervuilende industrieën en het niet geleid heeft tot enige vermindering van emissies.

En aangezien emissie rechten verhandeld kunnen worden de deur wijd open is gezet voor fraude en alleen maar geleid heeft tot meer winsten van deze industriën, natuurlijk weer ten koste van ons consumenten belastingbetalers. Tot die conclusie over winsttoename kwam ook het Consultancybureau CE Delft blijkens het interessante en belangwekkende artikel van Hans Wetsels, dat m.i. best nog wel wat negatiever had kunnen zijn over ETS.

Het is interessant om ook eens te duiken in de vele artikelen die deze waakhond van de EU heeft geschreven over dit onderwerp in:

<https://corporateeurope.org/en/search/node?keys=ETS%20files>

en:

<https://corporateeurope.org/en/topics/carbon-trading>

Draag bij

GJ van Broekhoven 9

OPTIES ▾

↳ [Niek Jansen](#) 📅 22 juni 2021 8:18

Verwijzend naar dit citaat;

"Volgens brancheorganisatie EUROFER komt tegenwoordig nog maar 8,5 procent van alle staal uit Europa. China heeft inmiddels 55 procent van de mondiale staalmarkt in handen: in 1995 was dat nog maar 13 procent",

zal het aannemelijk zo zijn dat in China geproduceerd staal enorme gevolgen voor het milieu zal hebben. Want, aannemelijk met veel gebruik van kolen geproduceerd.

Daarnaast zal het aannemelijk ook zo zijn dat China de staalmarkt van China subsidieert.

Voor de werkgelegenheid in Europa is het minder wijs om alleen maar naar Europa te kijken. Idem wat betreft de gevolgen voor het milieu.

Draag bij

Rinus ten Haaf

OPTIES ▾

↳ [GJ van Broekhoven](#) 📅 22 juni 2021 10:28

5 UITKLAPPEN

John Janssen 1

OPTIES ▾

↳ [Niek Jansen](#) 📅 22 juni 2021 9:16

Toen grote handelshuizen zich op de kommersjele trade in emissierechten gingen richten, had er toch al een 'belletje' moeten gaan rinkelen in Brussel!

Draag bij

Niek Jansen 9

OPTIES ▾

↳ [John Janssen](#) 📅 Reactie 22 juni 2021 12:02

7 UITKLAPPEN

Marc Fahrner 7

OPTIES ▾

📅 22 juni 2021 9:31

'Ook zou het invoeren van zo'n nieuw systeem zorgen voor veel onduidelijkheid bij het bedrijfsleven. Dat willen we graag voorkomen.'

Vaagtaal mevrouw Nagtegaal. Een politieke reactie zonder enige onderbouwing. Ik geloof niet dat er bij het management van zulke bedrijven snel iets 'onduidelijk' is.

Ik vraag me bij dit soort situaties zo vaak af of wij als kiezers deze stappen van 'onze' nationale partijen in Europa eigenlijk kunnen voorzien. Ik wordt regelmatig verrast door dit soort escapades. Met name door een CDA en VVD. 'Ducking and diving'.

Draag bij

Niek Jansen 9

📅 Bewerkt 22 juni 2021 14:22

KENNIS OF ERVARING

OPTIES ▾

"The reform of the EU Emissions Trading System could hand more than €230 billion in subsidies to energy intensive industries, a new report from Corporate Europe Observatory shows. The Emissions Trading System (ETS) is at the centre of EU climate policy, and a Directive currently passing through the European Parliament and Council intends to keep it that way until 2030. The EU ETS claims to make big polluters pay, but has actually become a way of enhancing polluter's profits, as well as undermining and preventing effective action to tackle climate change", lees ik in:

<https://corporateeurope.org/en/climate-and-energy/2016/12/carbon-welfare>.

ETS leidt dus tot een subsidie van €230 miljard voor energie intensieve industriën en wie mag dat betalen? Wij natuurlijk weer.

Als dat juist is moet er dus wel iets heel erg mis zijn met dat Emissions Trading System.

En in deze brief van ngo's aan de EU wordt het nog eens treffend samengevat:

<https://corporateeurope.org/en/news/letter-meps-ets-needs-replacing-real-emission-reduction-measures>

Ik citeer:

" Threats posed by climate change will not be tackled with a market-dependent trading instrument which acts mainly as a subsidy for the big polluters. It will take a political battle and vigorous choices to adopt stronger targets and policies for reducing emissions at source which can effectively enforce the transformation of EU energy infrastructure and put an end to industrial use of fossil fuels. Keeping this failed system in place would further delay real action for reducing emissions in Europe".

Dat ETS systeem is er dus om daadwerkelijke actie tegen CO2 uitstoot uit te stellen en intussen die industriën nog eens extra in de watten te leggen.

Maw, hoe onze politici zich in de luren laten leggen.

Frans Timmermans zit ons gewoon te bedriegen met zijn 'groene praatjes' gisteren in het praatprogramma Humberto.

Draag bij

GJ van Broekhoven 9

OPTIES ▾

↳ [Niek Jansen](#) 📅 22 juni 2021 10:06

In uw bericht vergeet u weer een belangrijk deel. Indien en voorzover er sprake is van enige subsidie dan staat daar werkgelegenheid tegenover. Indien de werkgelegenheid afneemt, dan nemen de bedragen aan uitkeringen die betaald moeten worden toe. Wie betaalt dat dan? Juist, de belastingbetaler.

Draag bij

Joost Versteegh 4

OPTIES ▾

↳ [GJ van Broekhoven](#) 📅 22 juni 2021 10:22

3 UITKLAPPEN

Rinus ten Haaf

KENNIS OF ERVARING

📅 22 juni 2021 10:33

OPTIES ▾

Interessant artikel!

Los van de 'technicalities' rond emissierechten, laat dit in mijn ogen weer eens zien hoe we in een 'lobbycratie' zijn beland. De macht van economisch sterke lobby's overstijgt de democratische afweging van belangen tussen burgers en economische partijen.

"Industriële dinosaurussen" als Tata en Shell naderen het einde van hun levenscyclus en zijn bezig hun "natuurlijke uitsterven" uit te stellen en zo hun leven te rekken. Dit doen ze door hun enorme opgebouwde kapitaal en invloed niet te gebruiken om te innoveren, maar om overheden en politiek zo te manipuleren dat ze hun verouderende praktijken zo lang mogelijk voort kunnen zetten. Dat dit ten koste gaat van andere belangen (omwonenden, milieu, etc) speelt een ondergeschikte rol.

Helaas zijn onze politieke partijen en instituties zo ver geïndoctrineerd dat het spel voorlopig gewoon door lijkt te gaan....

Draag bij

Niek Jansen 9

OPTIES ▾

↳ [Rinus ten Haaf](#) 📅 22 juni 2021 12:01

Kernachtig gezegd!

Draag bij

Marco Fredriks 4

OPTIES ▾

↳ [Rinus ten Haaf](#) 📅 22 juni 2021 21:23

is dit "lobbycratie" of een vorm van puur fascisme (corporate controlled government)

Draag bij

Martin Vis

KENNIS OF ERVARING

📅 22 juni 2021 11:41

OPTIES ▾

De koolstofgrensheffing voorkomt dat buitenlandse industrie die veel minder milieueisen heeft, onze industrie kan wegconcurreren. Het nadeel van onze milieueisen is dat de producten van onze industrie buiten de EU te duur worden. Dus de industrie van de EU kan producten alleen binnen de EU verkopen. Logisch dat de industrie tegensputtert en gratis uitstootrechten wil hebben want dan kunnen zij ook buiten de EU concurreren. Het voordeel van de koolstofgrensheffing is dat andere landen gedwongen worden ook onze milieueisen aan hun industrie op te leggen willen zij nog kunnen handelen binnen de EU. Koolstofgrensheffingen zijn geheel in lijn met wat globaliseringseconoom Dani Rodrik en nobel prijswinnaar Stiglitz aangeven: Landen hebben het recht om hun eigen sociale stelsel, regelgeving en instituties te handhaven. Landen mogen hun nationale normen handhaven door importheffingen of verboden op import te leggen. Dus de koolstofgrensheffingen of zoiets moeten voor alle massaproducten gelden want multinationals buiten de EU concurreren op onze markt niet volgens onze condities. Condities buiten de EU zijn: goedkopere energie (kolencentrales met weinig of geen milieueisen) gebruiken, subsidies op energie van de overheid krijgen, minder milieueisen stellen (bijvoorbeeld de gifspuit op voedsel), afval dumpen, belasting ontduiken, personeel uitbuiten (meer uren en/of personeel uit een ander land met lagere lonen), intellectueel eigendom omzeilen, andere subsidies krijgen etc. De WTO regels voorzien hierin niet.

Draag bij

Joost Versteegh 4

VRAAG

📅 Bewerkt 22 juni 2021 12:18

OPTIES ▾

Niemand lijkt de vraag te durven stellen of er nog wel een toekomst is voor staalproductie in IJmuiden. Tata heeft het bedrijf uitgewoond er is geen geld meer voor investeringen. Het Shell vonnis hangt als een zwaard van Damocles in de lucht. Het bedrijf is immers een zeer grote vervuiler die lang niet genoeg doet om de uitstoot te verminderen. Het bedrijf gebruikt meer energie dan alle huishoudens bij elkaar. Er is niet genoeg ruimte in Nederland en op de Noordzee voor deze energievraag waardoor het bedrijf waterstof zal moeten importeren. Het is wensdenken om ervan uit te gaan dat deze waterstof tegen kostprijs in IJmuiden kan worden ingezet.

De uitbaters van de Europese staalindustrie hadden samen met de EU kunnen kiezen om een programma op te stellen waarbij vuil staal aan de grenzen werd belast om schoon staal binnen de unie concurrerend te maken. Uit de heffingen zouden investeringen en exportsubsidies kunnen worden verstrekt.

Als de industrie zich maar steeds blijft verzetten zal het in Europa te laat zijn om ontwikkelingen in India en China bij te benen. Is het niet verstandiger om de bakens te verzetten en te investeren in een industrie die zich wel bezig houdt met innovaties in de richting van een duurzame toekomst?

Er is een enorme markt in opkomst op het gebied van energieopslag. In Europa hebben we hiervoor ruim voldoende kennis en bekwame technici voorhanden. Door de noordelijke ligging van Europa zal de behoefte aan opslag ook groter zijn dan andere continenten, er is dus een grote lokale afzetmarkt. De banen die verloren gaan bij het stoppen van de staalproductie in IJmuiden kunnen zo worden gecompenseerd.

Draag bij

Eveline Bernard 6

OPTIES ▾

↳ [Joost Versteegh](#) Bewerkt 22 juni 2021 12:47

Juist Joost. En hoe eerder hoe beter en goedkoper. Stop met goed geld naar kwaad geld (emissiehandel, subsidie vervuilende industrie) gooien.
Annuleer alle emissie certificaten.

Draag bij

John Janssen 1

OPTIES ▾

↳ [Joost Versteegh](#) 22 juni 2021 13:18

Feitelijk kun je die vraag wel met neen beantwoorden. Nu te vervuילend naar de huidige milieunormen. In de niet zo nabije toekomst wellicht minder vervuילend, maar de kosten die dat met zich meebrengt zullen toch doorberekend moeten worden in een ton staal! Dus nee, we kunnen dan absoluut niet meer prijs concurrerend zijn met een China en/of India.

Saneren dus. X duizend werknemers kunnen voor een x aantal jaren nog aan de slag om het gehele bedrijventerrein leeg EN schoon (geef het je toe doen) op te leveren. Voor de rest een sociaal plan (gedeeltelijk betaald door TATA?), en voor de regio een giga aderlating qua werkgelegenheid en gerelateerde inkomsten.

Nee Joost, gaan we echt niet doen.

Al die stake holders, van TATA tot aan Den Haag, van FNV tot aan Urgenda, moeten hun koppen eens bij elkaar steken en met een passend haalbare oplossing komen! Ik geef het je weer te doen!

Draag bij

Nico Janssen 6

OPTIES ▾

↳ [John Janssen](#) 📅 23 juni 12:21

Is inzet op staalproductie op basis van gerecycled staal / metaal nog een optie, en dat lekker subsidiëren om de werkgelegenheid te behouden en milieudruk sterk te verlagen?

Draag bij

Hans Potters 1

KENNIS OF ERVARING

📅 22 juni 2021 12:56

OPTIES ▾

Terwijl meer dan 95% van onze economie puur administratief is (geld, waardepapieren etc.) en daar de echte verdienmodellen op zijn gebaseerd gaat men er nog eens een stukje administratie aan toevoegen (ETS). Kassa natuurlijk. De reële economie, je weet wel, van dat materiële handwerk, verdwijnt naar China terwijl wij, tenminste als je geld hebt, onze tijd verdoen met woeker, speculatie, belastingontduiking en witwassen van geld. De rest verpaupert. En Xi lacht zich kapot.

Draag bij

Niels Sous l'Eau

📅 Bewerkt 22 juni 2021 21:27

VRAAG

OPTIES ▾

Interessant!

Wel een vraag!

In de uitstoot grafiek staat de gasgestookte centrale van Vattenfall Velsen erg hoog. Deze gebruikt voor het grootste deel vuil gas dat bij het proces van TaTa vrijkomt. Als ze alleen aardgas zouden stoken zou Velsen een stuk lager scoren...

Zou die extra uitstoot van de gascentrale niet aan TaTa toebehoren? Immers als TaTa stil zou liggen, zou Velsen veel minder uitstoot hebben (maar wellicht ook opgedoekt worden).

Draag bij

Vincent Huijbers 8

📅 Bewerkt 22 juni 2021 22:12

VRAAG

OPTIES ▾

Wie we vergeten is de consument. Deze hele exercitie lijkt er voornamelijk op gericht om de burger vooral ongestoord te kunnen laten consuMEERen. Met de opkomende middenklassen in

China en India die nu pas de vruchten van welvaart kunnen plukken lijkt me dit probleem eerder groter dan kleiner worden. En is dat niet een verworvenheid die we hun onmogelijk kunnen ontzeggen?

De vraag wordt dus niet minder maar de industrie lijkt het wel met minder te moeten doen. Hoe groot is de urgentie? Wat is ons het meest waard? Kunnen wij consuMINDERen om anderen te laten consumeren? Of moet de prijs van producten voor ons drastisch omhoog? En zijn deze producten dan nog te betalen met onze hoger wordende lasten? En wat doet dat met de werkgelegenheid en welvaart?

Vooralsnog zie ik nog geen teken dat verduurzaming hoog op de agenda van het gemiddelde huishouden staat en zijn huishoudens meer dan ooit afhankelijk gemaakt. Als grondstoffen niet eindeloos voorhanden zijn en schone energie consumptie niet kan bijhouden is het denk ik onvermijdelijk dat de verschuiving van welvaart naar opkomende grootmachten door gaat zetten. Het nivelleren dat wij kennen is dan kinderspel. Of hopen we erop dat nieuwe technieken op tijd doorontwikkeld en betaalbaar zijn geworden zodat we ongestoord ons welvarende leven kunnen voortzetten?

Draag bij

GJ van Broekhoven 9

OPTIES ∨

↳ [Vincent Huijbers](#) 📅 23 juni 12:00

Terechte vraag en opmerking; het zal alleen een erg moeilijke exercitie zijn om de consument, dus ons, minder te laten consumeren. Zie het geschreeuw en getier al voor mij. Dan komt de massa met tal van verwensingen aan de politiek op de proppen. Tamelijk zeker komt dat ook weer het scheldwoord neoliberalisme geheel ten onrechte voorbij. Alles is een keuze. En, consuminderen zal zeker niet zijn wat de massa wenst.

Inderdaad wordt het groene beleid alleen met de mond beleden. Het vingerwijssyndroom; het iedereen behalve onszelf de spiegel voorhouden, is veel gemakkelijker.

Draag bij

ben wellerdieck 4

OPTIES ∨

↳ [GJ van Broekhoven](#) 📅 23 juni 20:02

5 UITKLAPPEN

Hans Boer

OPTIES ∨

📅 23 juni 3:40

Zeer goed idee van de Commissie om een grensheffing te koppelen aan de CO2-heffing. Wat die stemming in het EP precies betekent, en wat er precies via amendementen uit de voorstellen verdwenen is, wordt me niet helemaal duidelijk.

Draag bij

Bert Bakker 4

📅 28 juni 17:04

VRAAG

OPTIES ✓

Met 500.000 vliegbewegingen komt Schiphol niet eens op de lijst van grootste CO2 uitstoters voor. Mis ik iets of stoot de rest giga veel uit?

Draag bij

Wim Verver

📅 30 juni 14:56

KENNIS OF ERVARING

OPTIES ✓

klimaatorganisatie schetst daarin ook een scenario om Tata Steel binnen tien jaar volledig over te laten schakelen op schone waterstof, geproduceerd met op de Noordzee opgewekte windenergie.

Stroom voor data centers.: De verkoop van groene stroom uit Nederland aan het buitenland leidt ook tot onrust. Vattenfall en Shell met Eneco verkopen windparken aan internationale vermogensbelegger Partner Group en aan Amazon en Microsoft die daarmee hun datacenters van energie voorzien.

MOB won de roemruchte zaak die kwetsbare natuur moet beschermen tegen stikstof en Milieudefensie kreeg Shell veroordeeld tot 45% minder CO2 uitstoot in 2030.

Feitelijk is Shell niet de hoofddader van milieu vervuiling in zijn productie proces. Telkens weer blijkt dat het niet snel genoeg van de grond komen van de vermindering aan CO2 belasting komt vanwege de verplichtingen aan de financiële sector.

"Tot onze spijt lijkt de gang naar de rechter ook voor de financiële sector het aangewezen instrument om adequate klimaatactie af te dwingen" zegt Arts van ABP fossielvrij. Zij richten nu hun pijlen op het pensioenfonds ABP.

Er zijn dus nogal wat hiaten in het Nederlandse toezicht op de toekomstige energie transitie waarin Tata Steel een hoofdrol speelt. Verheugend is dat Milieudefensie nu onderkent dat op de achtergrond de financiële sector oorzaak is van alle vertragingen in Nederland.

Draag bij

PLATFORM VOOR ONDERZOEKSJOURNALISTIEK

[OVER FTM EN MEER](#)

[VOORWAARDEN](#)

[VEELGESTELDE VRAGEN](#)

[WERKEN BIJ FTM](#)

[TIP DE REDACTIE](#)

[DONEER](#)

[ZAKELIJK ABONNEMENT](#)

[CADEAU](#)

Website door:

Hosting door:

evoswitch